

У К Р А Ї Н А
ОПОРНИЙ ЗАКЛАД «ПІДГАЄЦЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ
ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ ПІДГАЄЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ»
вул.В.Стуса, 1, м.Підгайці 48000,
e-mail: pidhaitsi@ukr.net Код ЄДРПОУ 21138866

НАКАЗ

29.11.2023

м.Підгайці

№ 352-од

***Про результати моніторингу за темою
«Проблеми впровадження державного
стандарту базової середньої освіти
в 5-х класах опорного закладу та філій»***

Відповідно до наказу по опорному закладу від 04.09.2023р. № 269-од «Про створення сприятливих умов для навчання учнів 1-х, 5-х, 10-го класів в опорному закладі та філіях у 2023-2024н.р.» здійснювався моніторинг процесу адаптації учнів 5-х класів, якості організації освітнього процесу, виявлення труднощів та надання методичної допомоги вчителям, психолого-педагогічної допомоги батькам та учням.

Метою даного дослідження було об'єднання зусиль усіх учасників освітнього процесу щодо впровадження Концепції НУШ, зацікавлення в успішному навчанні й повноцінному розвитку учнів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти. Протягом вересня-листопада адміністрацією закладу і філій здійснювалось педагогічне спостереження освітнього процесу, були відвідані уроки та позакласні заходи, проаналізовані навчальні досягнення учнів за результатами контрольних робіт, перевірені зошити, проведено анкетування учнів та їх батьків, бесіди з класними керівниками та вчителями-предметниками, здійснені психологічні дослідження для виявлення рівня адаптації учнів (довідка додається).

Враховуючи вищезазначене,

НАКАЗУЮ:

1. Класним керівникам 5-х класів опорного закладу «Підгаєцька ЗОШ І-ІІІ ступенів» Гавриляк М.В., Джулинській Г.А., Поплавської ЗОШ І-ІІ ступенів Сюрпіті М.В., Білокриницької ЗОШ І-ІІ ступенів Цяпало Н.І.:

1.1. Продовжувати співпрацю з батьками щодо вирішення проблем навчання і виховання, ознайомити їх з «Пам'яткою для батьків».

До 05.12.2023 р.

1.2. Провести індивідуальні бесіди з батьками учнів з низьким соціометричним статусом і дати рекомендації для спільної роботи з навчання і виховання.

Протягом грудня

1.3. Здійснювати соціально–педагогічний супровід п'ятикласників і проводити співбесіди з різних проблем навчання і виховання.

Постійно

1.4. Піднімати соціальний статус ізольованих та ігнорованих учнів (давати доручення, стимулювати, схвалювати їх досягнення).

Постійно

1.5. Працювати над створенням нового освітнього простору в 5 класах НУШ.

Протягом навчального року

2. Учителям – предметникам, які викладають у 5-х класах:

2.1. Продовжувати дотримуватись Рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-х класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. №289.

Постійно

2.2. Продовжувати ведення щоденників педагогічних спостережень, заповнювати разом із класними керівниками 5-х графу «Характеристика навчальної діяльності», сформовану відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, за результатами спостережень.

Постійно

2.3. Добирати сучасні форми і методи роботи, чітко продумувати систему роботи над темою уроку для забезпечення цілісності освітнього процесу, враховуючи результати оцінювання навчальних досягнень учнів.

Постійно

2.4. Приділяти особливу увагу розвитку умінь учнів аналізувати власну роботу, власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання; у кожний урок чи заняття включати роботу з учнями за результатами оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання.

Постійно

2.5. Дотримуватися під час оцінювання навчальних досягнень учнями принципів доброчесності; сприяти усвідомленню учнями важливості вияву поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дотримання принципів академічної доброчесності.

Постійно

2.6. Спланувати та активізувати роботу зі здібними учнями згідно з їхніми освітніми траєкторіями розвитку, посилити роботу з обдарованими дітьми, залучати їх до участі в предметних олімпіадах, конкурсах та випробуваннях, що створюють умови для самопізнання й самореалізації школярів.

Постійно

2.7. Розробити індивідуальні освітні траєкторії для учнів, які мають низький рівень навчальних досягнень; проводити додаткові індивідуальні консультації з метою подолання прогалин та підвищення рівня знань, використовувати можливості ВШО онлайн та інших сучасних електронних ресурсів навчання.

Постійно

2.8. Враховувати обсяг навчального навантаження під час занять та виконання домашніх завдань відповідно до вікових особливостей учнів 5-х класів.

Постійно

2.9. Доводити до відома учнів та батьків критерії оцінювання навчальних досягнень, постійно забезпечувати зворотний зв'язок між учасниками освітнього процесу.

Постійно

2.10. Працювати над створенням комфортної атмосфери навчання, під час навчальних занять створювати позитивну мотивацію та ситуацію успіху для учнів, надавати їм постійну психологічну підтримку.

Постійно

2.11. Враховувати швидку втомлюваність п'ятикласників, проводити фізкультхвилинки, ігрові моменти з метою відпочинку учнів.

Постійно

3. Медичній сестрі Мороз С.Б.:

3.1. Взяти під контроль стан здоров'я дітей 5 класу.

3.2. Проводити профілактичну і роз'яснювальну роботу серед батьків п'ятикласників.

Постійно

4. Практичному психологу Яценюку В.В.:

4.1. Організувати роботу з учнями, які відчують труднощі у навчанні та спілкуванні.

Постійно

4.2. Проводити індивідуальне консультування батьків і учнів з проблемних питань навчання та виховання.

Постійно

4.3. Провести тренінги з учнями 5 класів для зменшення емоційної напруги, створення належних умов навчання і виховання дітей у школі та сім'ї.

Грудень-січень,
2023-2024р.

5. Заступнику директора з навчальної роботи Пеляк Л.І., завідувачам філій Гнатів Г.П., Сулятицькій Г.Я. :

5.1. Надавати методичну допомогу вчителям з питань впровадження у 5-х класах нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Протягом навчального року

5.2. Продовжити педагогічні спостереження за станом адаптації в учнів.
Протягом II семестру 2023-2024н.р.

Директор опорного закладу

Галина ТАРАС

З наказом ознайомлені:

Людмила Пеляк
Ольга Головата-Мастенько
Тетяна Скриник
Марія Гатала
Мар'яна Гавриляк
Ірина Чупровська
Марія Лешкін
Наталя Цяпало

Галина Джулинська
Олег Симко
Галина Сулятицька
Оксана Нагловач
Галина Гнатів
Валерій Яценюк
Мар'яна Сюрпіта

Додаток
до наказу опорного закладу
від 29.11.2023 р. № 352-од

Довідка
за результатами моніторингу «Проблеми впровадження державного
стандарту базової середньої освіти в 5-х класах»

Відповідно до наказу по опорному закладу від 04.09.2023 № 269 «Про створення сприятливих умов для навчання учнів 1-х, 5-х, 10-го класів в опорному закладі у 2023/2024н.р.» здійснювався моніторинг процесу адаптації учнів 5-х класів, якості організації освітнього процесу, виявлення труднощів та надання методичної допомоги учителям, психолого-педагогічної допомоги батькам та учням.

Метою даного дослідження було об'єднання зусиль усіх учасників освітнього процесу щодо впровадження Концепції НУШ, зацікавлення в успішному навчанні й повноцінному розвитку учнів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти. Протягом вересня-листопада адміністрацією закладу і філій здійснювалось педагогічне спостереження освітнього процесу, були відвідані уроки та позакласні заходи, проаналізовані навчальні досягнення учнів за результатами контрольних робіт, перевірені зошити, проведено анкетування учнів та їх батьків, бесіди з класними керівниками та вчителями-предметниками, здійснені психологічні дослідження для виявлення рівня адаптації учнів

В опорному закладі «Підгаєцька ЗОШ І-ІІІ ступенів» організовано два 5-х класи, у яких навчаються 38 учнів (класні керівники 5-А клас - Гавриляк М.В., 5-Б клас - Джулинська Г.А.). Протягом вересня-листопада учням цих класів приділялась особлива увага, адже період адаптації до навчання у 5-му класі є одним із найважчих періодів шкільного життя.

Це обумовлено сукупністю тих змін, що відбуваються в шкільному середовищі й внутрішньому світі дітей 10-11-річного віку. А саме: збільшення обсягу й розмаїтості змісту освіти; збільшення ваги багатопредметного навчання й якісне ускладнення вимог, що пропонуються школяру різними вчителями з різним стилем викладання; на місце першої вчительки приходить новий класний керівник; відбувається перехід до здійснення оцінювання навчальних досягнень. Стан дітей у цей період з педагогічної точки зору часто характеризується низькою організованістю, неухважністю й недисциплінованістю на уроках, зниженням інтересу до навчання і його результатів; із психологічної – зниженням самооцінки, високим рівнем ситуативної тривожності.

Також особливостями 2023-2024 навчального року є впровадження в 5-х класах нового Державного стандарту базової середньої освіти; організація освітнього процесу в умовах воєнного стану. Викликом стала також відсутність деяких друкованих підручників для 5-х класів, можливість використання тільки електронних версій.

Протягом адаптаційного періоду здійснено моніторинг адаптації учнів, зібрано відгуки вчителів, класних керівників та батьків, проведено аналіз отриманих даних. Був розроблений та впроваджений план дій, який передбачав різноманітні заходи, спрямовані на підтримку учнів, проведені заходи щодо ознайомлення учнів з навчальним середовищем, основними правилами. Класні керівники спілкувалися з учнями, вивчали їх характери, захоплення, здійснювали індивідуальний підхід до кожного учня з метою виявлення індивідуальних особливостей та надання необхідної підтримки. Були проведені зустрічі та консультації для батьків з метою пояснення особливостей адаптації та активної участі у процесі вирішення можливих проблем. Було розроблено та успішно впроваджено програму адаптації, яка включала в себе тренінги, психологічні спостереження та спеціальні заходи для оцінки соціально-емоційного стану учнів. Педагогічні працівники закладу здійснювали заходи для створення позитивної та дружелюбної атмосфери в класах та в закладі загалом, що сприяло взаєморозумінню та взаємопідтримці.

Вчителі, які викладають у 5-х класах, як і учні, також проходили період адаптації: вони знайомилися з учнями НУШ, вивчили їхні особливості, організовували свою роботу відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти. Наскільки швидко вчителі й учні знаходять спільні шляхи вирішення питань, наскільки сформовані вміння вчителів щодо організації роботи в нових умовах, класного керівника згуртувати колектив, сформувати культуру поведінки й навички спілкування, уміння учнів реально оцінювати свої можливості, залежить успіх проходження адаптації в учнів 5-х класів.

Оцінювання учнів 5 класу у 2023/2024 навчальному році здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 1.04.2022 № 289. Оцінювання результатів навчання учнів 5 класів здійснюється з використанням 12-бальної системи. За рішенням педагогічної ради опорного закладу був визначений адаптаційний період: протягом вересня не здійснювалось поточне або тематичне оцінювання учнів 5-х класів.

Під час відвідування уроків була оцінена робота вчителів-предметників з погляду їхньої психолого-педагогічної майстерності. При цьому було встановлено, що практично всі педагоги вживають певних заходів для ефективної адаптації п'ятикласників до навчання в базовій школі. Учителі враховують індивідуальні особливості учнів, їх швидку втомлюваність, потребу у створенні ситуації успіху, використанні ігрових моментів. Майже на всіх уроках спостерігається сприятлива психологічна атмосфера, доброзичливе ставлення поєднується з вимогливістю вчителів до учнів.

Педагоги, які викладають у 5-х класах проводять заняття, враховуючи основні принципи та завдання програми НУШ. У Новій українській школі ключове місце займає компетентнісний підхід, спрямований на формування різноманітних компетентностей в учнів. Учителі особливу увагу приділяють діяльнісному підходу, добирають методи та прийоми, що стимулюють учнів думати та обговорювати матеріал. Часто використовують групову роботу, яка сприяє спільному вивченню та обміну думками. Учителі враховують

індивідуальний підхід до учнів, особливо з огляду на різний рівень їхньої готовності та сприйняття матеріалу; активно впроваджують інноваційні методи, зокрема, інтерактивні технології. Під час проведення уроків використовуються можливості інтерактивної дошки, для кращого засвоєння матеріалу - онлайн-ресурси. Учителі добирають завдання, які спонукають учнів до критичного мислення та творчого вираження власних ідей. При проведенні оцінювання враховуються різні форми оцінювання (тестування, контрольні роботи, творчі завдання). Постійним етапом на уроках є надання зворотного зв'язку учням щодо їхніх досягнень та недоліків, під час рефлексії та самооцінки використовуються запитання для роздумів: "Що нового я вивчив на цьому уроці?", "Що було цікавим?", "Що мені важко було зрозуміти?".

Більшість п'ятикласників засвоюють навчальний матеріал на достатньому та високому рівні, проте можна виділити учнів, в яких виникли певні труднощі: у 5-А класі - Никирчук Андрій, Цюрпіта Павло, Яворський Денис, Федчишин Андрій, Чемерис Денис; у 5-Б класі - Будаї Дмитро, Голіят Олександр. Ці учні на уроках часто пасивні, тяжко засвоюють навчальний матеріал, мають слабо сформовані навички читання та письма, не завжди виконують домашні завдання. Для подолання прогалин та підвищення рівня знань для цих учнів необхідно розробити індивідуальні освітні траєкторії; проводити додаткові індивідуальні консультації, використовувати можливості ВШО онлайн та інших сучасних електронних ресурсів

Проведені діагностувальні (контрольні) роботи з української мови (диктант) та математики дали змогу виявити рівень засвоєння програмового матеріалу.

Проведені діагностувальні роботи з української мови показали такі результати:

Українська мова (диктант)	5-А		5-Б	
	Тематична оцінка	Контрольна робота	Тематична оцінка	Контрольна робота
Усього учнів/ Писали	19	14	19	16
Високий рівень	4	3	8	3
Достатній рівень	8	3	8	6
Середній рівень	7	2	3	5
Початковий рівень	-	6	-	2
Середній бал	7,8 6	5,6 6	8,6 6	6,76

Аналіз діагностувальної роботи показав, що учні 5-х класів мають сформовані синтаксичні, пунктуаційні та фонетичні навички в основному на достатньому та середньому рівнях, але розбіжність між середнім балом за останню тематичну та діагностувальну досить суттєва (в учнів 5-А класу 2,2 бала, в учнів 5-Б класу 1,9 бала). Учні допускають помилки при написанні слів на правила вживання м'якого знака, у словах з подвоєними літерами, написання букв на позначення ненаголошених е,и в коренях слів; при розділових знаках між однорідними членами речення. 6 учнів 5-А класу та 2 учні 5-Б класу написали диктант на початковому рівні, що свідчить про низький рівень сформованості правописних навичок. Учителю української мови слід добирати ефективні методи навчання та розробити шляхи покращення навичок правопису та граматики для цих учнів.

Проведені діагностувальні роботи з математики показала такі результати:

Математика	5-А		5-Б	
	Тематична оцінка	Контрольна робота	Тематична оцінка	Контрольна робота
Усього учнів/ Писали	19	14	19	12
Високий рівень	1	1	5	3
Достатній рівень	6	7	7	4
Середній рівень	9	4	6	5
Початковий рівень	3	5	1	-
Середній бал	6,2 6	5,9 6	7,4 6	7,6 6

За результатами контрольної роботи з математики у 5-х класах можна зробити такі висновки:

- учні засвоїли основи арифметики, вміють виконувати різні дії над натуральними числами, знаходити невідому компоненту, розв'язуючи прості рівняння;
- учні допустили помилки при розв'язуванні складніших рівнянь, таких як рівняння із трьома арифметичними операціями;
- багато учнів допустили помилки при розв'язуванні задач на рух за течією та проти течії;
- багато помилок учнями були допущені через неуважність.

Для покращення результатів необхідно повторити основні правила розв'язування рівнянь; використовувати на уроках завдання на розвиток уваги; повторити розв'язування задач на рух. Учителям математики необхідно проводити додатково індивідуальні консультації, систематично перевіряти виконання домашніх завдань. Звертаючи увагу на ці моменти, можна покращити результати контрольних робіт та забезпечити якісне засвоєння учнями математичних знань.

Практичним психологом Яценюком В.В. була проведена діагностика рівня адаптації учнів 5-х класів до навчання, становища та поведінки дитини в колективі за допомогою методик: «Соціометрія», визначення мотивації школяра до навчання в школі (за Н. Г. Лускановою), опитувальник «Мій клас» (методика Боврозера у модифікації Ю. Гільбуха).

Методики засвідчили, що більшість учнів 5-х класів мають позитивне ставлення до школи, але при цьому значна частина з них виявляє інтерес до позашкільних справ, що може впливати на їхню мотивацію до навчання. 100% опитуваних учнів 5-Б класу та 80% учнів 5-А класу мають колективістський тип сприйняття класу. Це свідчить про їхню відкритість до спільної діяльності та здатність до побудови позитивних відносин у колективі. Спостерігається зацікавленість як в успіхах кожного, так і класу в цілому, прагнення зробити свій внесок у групову діяльність. Проявляється потреба в колективних формах роботи.

20% учнів 5-А класу мають індивідуалістичний тип сприйняття групи. Індивід ставиться до групи нейтрально або сприймає її як перешкоду для своєї діяльності. Для нього клас не є окремою цінністю, це проявляється в ухиленні таких учнів від співпраці з однокласниками, у наданні переваги одноосібній роботі, обмеженню контактів.

Також важливо враховувати, що деякі учні не мають сформованого ставлення до себе як до школяра, що може впливати на їхній загальний підхід до навчання. Учні Чемерис Денис (5-А клас) та Гончар Максим (5-Б клас) виявили негативне ставлення до школи, в учнів Козловського Вадима та Федчишина Андрія (5-А клас) ставлення до себе як до учня не сформовано. Це варто враховувати при розробці стратегій підвищення мотивації в освітньому процесі. Для покращення освітнього процесу потрібно зосередитися на роботі з цими учнями. А також слід розвивати стратегії, які дозволять зберегти інтерес до навчання в учнів, яким подобаються позашкільні справи (Сивак Анна, Костяк Тетяна, Свінціцький Ярослав; Грицюк Валерія, Семчук Юлія, Мастенько Максим). Для цього потрібно застосовувати індивідуальний підхід, проводити додаткові заходи для формування позитивного ставлення до навчання та виявлення й підтримки індивідуальних інтересів й особливостей учнів. Важливо також враховувати фактори, які можуть впливати на негативне ставлення до школи та працювати з учнями, щоб зменшити ці фактори та створити позитивне шкільне середовище для всіх учнів.

На основі опитувальника «Мій клас» видно, що в більшості учнів 5-х класів ступінь задоволеності і конфліктності є середнім, ступінь згуртованості також переважно середній. Важливо враховувати, що деякі учні виявляють високий ступінь конфліктності, а інші - високий ступінь задоволеності та згуртованості. Виявлено учнів із високим рівнем конфліктності: 5-А клас - Чемерис Денис, Вадим Козловський, Сабат Катерина; 5-Б клас - Гончар Максим, Грицюк Валерія, Воробець Остап. Цей факт потребує уваги та додаткових заходів для роботи з попередження конфліктів у класі.

Рекомендації класним керівникам:

- сприяти створенню позитивного класного середовища, де учні можуть вільно висловлювати свої думки та вирішувати конфлікти;
- проводити заходи для формування командного духу та згуртування колективу;
- надавати більше простору для творчості учням із високим ступенем задоволеності та згуртованості, дозволяючи їм активно взаємодіяти в освітньому процесі;
- проводити індивідуальні консультації для тих, хто виявив середні або низькі показники задоволеності;
- проводити аналіз причин конфліктності у конкретних випадках;
- залучити шкільного психолога для допомоги щодо вирішення особистісних конфліктів;
- організовувати заходи, які підтримають позитивне ставлення до навчання (конкурси, заохочення, ігри).

У листопаді було проведено анкетування батьків 5-х класів у google-формі. Згідно з відповідями батьків, більшість учнів із задоволенням відвідують школу (62%). 71% батьків вважають, що процес адаптації дітей у 5 класі проходить успішно, 24% батьків помітили зниження емоційного комфорту дитини при переході на новий етап навчання; 5% батьків відмічають ознаки дезадаптації до нових вимог та умов навчання. Батьки зазначили, що діти подорослішали і стали більш самостійними, у них з'явилися улюблені предмети та вчителі, але 16% помічають зниження інтересу до навчання.

Проблеми, які виникають в учнів, це взаємини з однокласниками (71%). Математика, українська мова, англійська мова – ці предмети, на думку батьків, є найскладнішими предметами для засвоєння дітьми. Труднощі, що виникають, батьки пов'язують із відсутністю підручників(38%), незібраністю та неорганізованістю дітей (31%), важкістю матеріалу для засвоєння (25%). Лише 5% учнів виконують самостійно домашні завдання, 28% батьків переважно допомагають 50% - допомагають тільки при виникненні певних труднощів, 17% - постійно допомагають дитині виконувати домашні завдання.

100% батьків задоволені організацією освітнього процесу в закладі, усі батьки відзначили налагоджений контакт з класним керівником.

З учнями 5-х класів проводяться бесіди та інструктажі. У жовтні для учнів було організовано та проведено традиційне Свято козачат. Учні складали присягу на вірність козацькій справі, брали активну участь у різноманітних конкурсах, демонструючи свою силу, спритність, дотепність.

Моніторинг в цілому показав позитивні результати в процесі адаптації учнів 5-х класів опорного закладу. Рекомендується продовжувати впровадження адаптаційних заходів та здійснювати регулярний моніторинг для виявлення можливих труднощів.

У 5 класі Поплавської ЗОШ І-ІІ ступенів навчається 9 учнів: 5 хлопців та 4 дівчинки. Спостерігаючи за п'ятикласниками протягом вересня – листопада педагогічні працівники побачили, що учні спочатку були розгублені, не могли вільно спілкуватись з педагогами, часто забували зошити. Інколи причиною невиконаного домашнього завдання було пояснення, що не був у школі.

Щоб допомогти п'ятикласникам легше пройти період адаптації до навчання в базовій школі, класний керівник Сюрпіта М. І. провела роботу з батьками (індивідуальні консультації, участь в батьківських зборах). Батьки ознайомлені з психологічними особливостями дітей даної вікової групи.

За результатами анкетування учнів, виявлено, що предмети англійська мова та українська мова спочатку викликали у дітей труднощі, а до таких предметів як: математика, образотворче мистецтво, трудове навчання, українська література, музичне мистецтво, фізична культура учні проявляють зацікавленість. Аналіз результатів навчання показав, що на високому та достатньому рівнях навчаються Вальчак Каміла, Приходько Денис, Пюрко Дарина, Пюрко Ярослав, Захарків Вероніка, Кіш Артем це становить більше 50 % учнів. На середньому рівні навчаються учні Гулін Олександр, Гірняк Мирослава, Кучма Олександр.

Порівняльний аналіз успішності учнів за 4 клас (річні оцінювання) та 5 клас (тематична) показав, що діти намагаються вчитися на такому ж рівні знань, як це було і в початковій школі.

Учителі налагоджують зворотний зв'язок з учнями та їх батьками, записують зауваження у щоденник, своєчасно виставляють оцінки для того, щоб батьки мали інформацію про успішність та поведінку учнів. Більшість учнів 5-го класу організовані, сумлінно виконують домашні завдання, вміють добре висловлювати свою думку, мають хороший лексичний запас та пам'ять. У них є бажання добре вчитися, проте деякі учні класу забувають записувати домашні завдання в щоденник.

У класі панує доброзичлива сприятлива атмосфера, хоча й трапляються невеликі конфлікти між учнями. Класний керівник Сюрпіта М. І. проводить бесіди з учнями, в ході яких вирішують і проблемні питання. Діти беруть активну участь в шкільному житті(виховний захід до УПА, до Дня вчителя).

Батьки класу приділяють належну увагу навчанню та вихованню дітей, відвідують батьківські збори, допомагають класному керівникові. Спілкуючись з батьками, виявлено, що ніяких вагомих труднощів у навчанні їхні діти не мають, але інколи батькам не вистачає часу, а деяким – терпіння, іншим - знань з окремих предметів для надання допомоги у навчанні дітям.

Підсумовуючи все сказане, можна зробити висновок, що адаптація учнів 5-х класів Поплавської ЗОШ І-ІІ ступенів пройшла успішно, діти готові до навчання в базовій школі.

У 5 класі Білокриницької ЗОШ І–ІІ ступенів навчається 5 учнів (класний керівник Цяпало Н.І.). Загалом період адаптації до нових умов освітньої діяльності в учнів даного класу проходить спокійно. Для учнів 5 класу багато що стало новим і цікавим: нові вчителі, нові предмети, форми навчання. П'ятикласникам у закладі освіти цікаво: вони прагнуть бути активними, розумними й незалежними, потрібними й успішними. Хочуть, щоб їх побачив, оцінив новий учитель і помітив у них усе найкраще. Спостереження показало, що діти легко й вільно влилися в шкільну систему вимог, норм і соціальних відносин. У дітей добре розвинений рівень самоорганізації: швидко орієнтуються в приміщенні школи, вміють самостійно визначити та підготувати до уроку своє робоче місце. У класі не спостерігається зниження навчальної активності, що свідчить про системність у знаннях та добре сформованих уміннях працювати як на уроці, так і під час самопідготовки.

На уроках діти активні, відповідають впевнено (навіть якщо й помиляються), відчувається між дітьми дух суперництва. Учні добре вміють висловлювати власне судження, працюють з довідковою літературою та сучасними інформаційними ресурсами. Мають добру теоретичну підготовку з основ наук та розвинене зв'язне мовлення. Добре справляються з самостійними та індивідуальними завданнями.

Під час проведення спостереження було встановлено, що учні 5 класу здатні активно взаємодіяти між собою, знаходять спільну мову та спільне заняття на перерві. На уроці більшість легко включаються в роботу, проявляють ініціативу.

Проаналізувавши стан адаптації п'ятикласників, можна зробити наступні висновки:

1. Учні адаптувалися протягом короткого проміжку часу, не мають проблем з навчанням, в школі почувають себе впевнено і комфортно.

2. Більшість учнів позитивно ставляться до школи, вимоги вчителя сприймають адекватно, уважно слухають вказівки, пояснення вчителя, мають достатній рівень розвитку мислення, сформованість пізнавальної мотивації, навчальних умінь і навичок, вільно спілкуються з однокласниками і дорослими.

Отже, в цілому рівень адаптації п'ятикласників до навчання у школі є достатнім.